

Biblioteket

Egersunds Almuebibliotek ble stiftet 19. april 1860 som en privat forening på et møte i skolelokalet. Boksamlingen skulle finansieres med innmeldingspenger og medlemskontingent. Da virksomheten startet 26. mai 1860 hadde biblioteket 15 bøker til utlån. Det abonnerte også på noen tidsskrifter. Det første styret besto i all hovedsak av menn fra byens mellomsjikt. Ved stiftelsen meldte 35 medlemmer seg inn, de fleste fra arbeiderklassen het det seg. Et år senere hadde medlemsmassen steget til 46.

Medlemstallet og boksamlingen vokste, og høsten 1861 kunne de 51 medlemmene velge blant 80 bøker. Behovet for bøker var større enn det foreningen kunne dekke med egne midler, og den søkte derfor departementet om statstilskudd til bokinnkjøp. Kirkedepartementet sa ja på betingelse av at biblioteket ble overdratt til kommunen. Så ble gjort. På et ekstraordinært årsmøte den 13. november 1862 ble biblioteket kommunalt og et statstilskudd på 20 spesidaler utbetalt.

Driften fortsatte som før, beskjeden og forsiktig. Men i 1876 ble det mer fart i sakene. Fra da av støttet [Samlaget](#) opp om virksomheten med årlige bidrag. Det ga så pass romslige forhold at innmeldingspengene kunne avskaffes og kontingenten reduseres fra 36 til 30 skilling.

I 1899 ble det igjen søkt om statstilskudd, denne gang på kr 200. Søknaden ble innvilget, og siden ble statens tilskudd årvisse.

Biblioteket holdt til i Peder Clausens gate 28 fra 1959 til 1986. Foto: A. Fagerheim/DF

Fra 1902, da Stortinget vedtok en ny ordning med sikte på å etablere standarder for landets

bibliotekvesen, endret biblioteket navn til Egersund folkeboksamling. Fra da av var det også formannskapet som oppnevnte bibliotekstyret. Ved kommunesammenslåingen i 1965 ble navnet **Eigersund Folkebibliotek**.

I 1917 flyttet biblioteket fra tannlege Dybings hus, hvor det hadde holdt til siden 1914, til den daværende telegrafbygning (og senere [Central Gjestgiveri](#)), [Torget 1B](#). I 1924 måtte virksomheten flytte ut herfra, og som en midlertidig ordning ble det installert i loftsetasjen på [Hammergården](#).

Denne midlertidigheten varte imidlertid i 35 år, til 1959, selv om det var gjort flere forsøk på å finne egnede lokaler i mellomtiden. I november det året flyttet biblioteket endelig inn i lokaler som var innredet og egnet for formålet i det tidligere rettslokalet i [Peder Clausens gate 28](#) (hvor det dessuten hadde hatt midlertidige lokaler i en rekke år i begynnelsen av 1900-tallet). De lyse og fine lokalene appellerte til både gamle og nye låntakere som strømmet til. Allerede få måneder etter åpningen måtte biblioteket søke om å få utvide åpningstiden til det doble, noe det fikk.

Biblioteket ble værende i Peder Clausens gate i 27 år, inntil det i 1986 flyttet inn i helt nye lokaler i Eikundas bygg på [Damsgård](#). I disse lokalene ble biblioteket værende i 22 år, til 2008, da det ble foretatt en større om- og nybygging av Eikundas bygningskompleks. Bygget ble nå et kjøpesenter med navn Amfi Eikunda, hvor biblioteket fikk nye lokaler nordvest i forhold til der det tidligere var.¹⁾

1)

Kilder: Per Dancke: Egersund folkeboksamling 1860 – 1960; Egil Harald Grude: Egersund byhistorie, B1, s. 353 f; Dalane Tidende 26.05.1986 og 21.05.2008

 Egersund byhistoriske leksikon
<https://dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
PDF produsert 09.04.2026 22:00.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>